

ses Indflydelse paa denne Paaligning udtalte den daværende Kultusminister: „Paa den anden Side maa der naturligvis tages nogle Ranteler mod en Kirkebestyrelses maaste altfor store Iver for at staffe for mange Kirker til Veje, og derfor er det ogsaa foreslaaet, at der ikke kan foretages en saadan Vigning uden efter indhentet Betænkning af Kommunalbestyrelsen og gennem allerhøjeste Resolution.“ Altsaa den daværende Kultusminister saa klart, at en saadan Indflydelse fra Kommunalbestyrelsens Side var nødvendig for at lægge en Dæmper paa Kirkebestyrelsens alt for store Iver efter at forsyne Kjøbenhavn med Kirker, som Kjøbenhavns Borgere maaste slet ikke ønske. Man ved jo, at disse Spørgsmaal i de senere Aar have været store kommunale Stridsspørgsmaal. Jeg vil tillade mig at henvise til, at i 1893, da Kommunalbestyrelsen forrige Gang havde dette Spørgsmaal til Behandling, førte Kommunalbestyrelsens Stilling til, at de daværende Repræsentanter i Kommunalbestyrelsen, som skulde paa Valg, faldt ved Valget, netop paa Basis af, at de havde været med til at anbefale Opførelsen af en ny Kirke i Kjøbenhavn. Og naar man ser hen til den Bevægelse, som for Ojeblikket findes i Anledning af, at Kommunalbestyrelsen ogsaa har foretaget et saadant Skridt og har anbefalet Udskrivningen af en ny Skat paa 50,000 Kr. til Opførelse af en ny Kirke, saa tror jeg, at det er ganske urigtigt af Lovgivningsmagten at borttage den Ret, som Kommunalbestyrelsen for Tiden har til at kunne lægge sig i Vejen, hvis den finder, at der paa dette Omraade foretages Skridt, som Byens Borgere ikke billige. — Jeg er som Følge deraf ikke i Stand til at give Lovforslaget min Tilslutning. Jeg vil ikke anbefale at stemme mod Overgangen til 2den Behandling, men vil forbeholde mig min Stilling til Lovforslagets senere Behandlinger, og hvis det kommer til at foreligge i samme Skikkelse eller i en lignende Skikkelse ved 3dje Behandling vil jeg stemme derimod, idet jeg ikke kan stemme for et Lovforslag, som vil have den Virkning, som det her foreliggende Lovforslag vil have.

Det. Hansen: Jeg er for saa vidt enig med de to første Talere, som jeg lige som de finder, at man ikke bør blande Kommunalbestyrelsen for meget ind i disse Kirkeforhold. Det eneste, som Kommunalbestyrelsen har Lov til at tale med om, er, hvis der skulde være en Tendens hos Kirkebestyrelsen til at ville ligne alt for store Summer; og for saa vidt finder jeg det meget rigtigt, at der her i dette Lovforslag er

givet, om jeg saa maa sige, i Rødsfald, Kommunalbestyrelsen et Veto. For gældende Kirkeret er jo den, at Kommunalbestyrelsen, Kommunen, ikke har noget med Folkekirken og dens Forhold at gøre, men det er Staten, som ifølge Grundloven understøtter den evangelisk-lutheriske Kirke som den danske Folkekirke; og jeg finder ogsaa, at man her i Rigsdagen, saa længe dette Forhold består og saa længe Folkekirken, den evangelisk-lutheriske Kirke, styres af Statsmyndighederne, bør give de Bidrag, som ere nødvendige for, at denne Kirke kan faa det, den behøver. Men jeg synes, at man her vil stille Kjøbenhavn paa en ganske anden Maade end det øvrige Land med Hensyn til det Spørgsmaal, som navnlig er praktisk, nemlig Opførelsen af ny Kirker. Jeg vil bemærke, at naar der staar i Grundloven, at Staten understøtter den evangelisk-lutheriske Kirke, saa er det jo dog en løjerlig Maade at opfylde denne Forpligtelse paa ved ikke at tage Midler ud af Statskassen, bevilgede paa Finansloven, men ved at ligne paa de enkelte Menigheder eller paa Kjøbenhavn som Helhed. Det er jo nemt nok at være velgørende med andre Folks Penge; det er jo paa denne Maade ikke Staten, som understøtter Folkekirken med sine Midler. Staten har jo mangfoldige Gange paa Finansloven bevilget Penge til Opførelse af ny Kirker, og jeg vil finde det ganske rigtigt, naar der i øvrigt er Trang dertil, at Staten saa gør det samme med Hensyn til de kjøbenhavnske Kirker; og naar der fra Menighedernes Side vises en saadan Interesse, at de søge at indsamle Midler, navnlig til Opførelse af mindre Kirker, kan Staten ogsaa træde til med de Bidrag, som ere nødvendige. Men noget ganske andet ere disse Ligninger her. Jeg tror, at navnlig det ærede 2det Medlem for 7de Kred (Wjerre), som henviste til Christian V.s Lov 2-22-64, ganske oversaa, at denne Lovartikel slet ikke indeholder nogen Hjemmel til at ligne paa Sognene, paa „Sognemændene“, som der staar, til Opførelse af ny Kirker. „Sognemændene“ omtales kun rent subsidært, og det er ikke med Hensyn til Opførelse af ny Kirker, men det er med Hensyn til Reparation af de gamle Kirker. Naar man ikke kan faa Midler paa anden Maade, kan der lignedes paa Sognemændene, og denne Bestemmelse, som oprindeligt kun gjaldt paa Landet, har man senere udvidet til Købstæderne og vel ogsaa til Kjøbenhavn; det erkender jeg. Det er altsaa bestaaende Ret, at der kan lignedes dels til Kirkens ordinære Udgifter, dels til Istandsættelsesarbejder. Men naar der bliver Tale om at lave ny Sogne og opføre